

«شرق» از تلاش دوباره شهرداری برای ساخت‌وساز در حریم‌های سبز تهران گزارش می‌دهد

باغ‌های سیمانی پایتخت

نورا حسینی؛ شهرداری تهران لایحه جدیدی به شورای شهر درباره تصمیم‌گیری برای ساخت‌وساز در باغات تهران ارسال کرده است. برخی از اعضای شورای شهر تهران از جزئیات این طرح اطلاعی ندارند و برخی نیز تمایلی ندارند درباره این لایحه گفت‌وگو کنند. روز گذشته متن این لایحه منتشر شد. بر اساس لایحه پیشنهادی برای باغات زیر ۷۵۰ متر، سطح اشغال ۴۰ درصد پیش‌بینی شده است. همچنین در این بند تأکید شده است هرگونه احداث بنای بلندمرتبه (۱۲ طبقه و بیشتر) یا سطح اشغال بیش از ۳۰ درصد در باغات، با ارائه طرح امکان‌سنجی، قابلیت‌رسیدگی در کمسیون ماده ۵ را خواهد داشت. برخی فعالان شهری معتقدند لایحه ارسال‌شده به شورای شهر تهران در صورت تصویب و اجرا، چیزی از باقی‌مانده باغات تهران نخواهد گذاشت و میراث طبیعی شهر نابود خواهد شد. آرش میلانی، رئیس کمیته محیط زیست شورای پنجم شهر تهران، در تویییت این لایحه را بدتر از برج‌باغ توصیف کرده و نوشته است: پس از یک سال لایحه‌ای بدتر از برج‌باغ بازگشته، مجبزه به اره‌هایی برنده‌تر برای دریدن بقایای باغات تهران؛ در فضایی که سنگرهای مقاومت در شورای عالی شهرسازی و معماری ترک برداشته است.

تهیه‌کنندگان در توجیه این لایحه به استناد درخواست‌های پروانه ساخت اعلام کرده‌اند که سازندگان به دلایل متعدد ازجمله صرفه اقتصادی، تمایلی به ساخت‌وساز ندارند و برای حفظ فضای سبز موجود نیز تلاشی نکرده‌اند و زمینه نابودی باغات

کدام مسئول پیگیر مشکلات معلولان است؟

فریاد و انتظار چندین معلولان باویلچر، سوند و کیسه ادرار تاکی؟

سمیه جاهدعطائیان

هر روز شاهد انتشار اخباری تلخ در حوزه تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در برابر افراد دارای معلولیت هستیم. مواردی همچون حذف ردیف بودجه قانون حمایت از حقوق معلولان، عدم تخصیص بودجه مورد نیاز برای اجرای کامل قانون فوق، کاهش ۵۰درصدی بودجه اشتغال بهزیستی و افزایش ۴۰درصدی بودجه تسهیلات اشتغال کمیته امداد و نادیده‌گرفتن و حذف معلولان در برنامه هفتم توسعه کشور از مهم‌ترین مسائلی است که افراد دارای معلولیت و فعالان این حوزه را به واکنش جدی واداشته است. به‌طوری‌که جمعی از آنها به صورت هفتگی دست به تجمع اعتراضی مقابل سازمان برنامه و بودجه و مجلس زده و افسرد دارای معلولیت در شهرهای دیگر نیز به صورت انفرادی یا گروهی در تجمعات شرکت می‌کنند. این در حالی است که دغدغه در حوزه معلولان نسبت به گذشته برجسته‌تر شده است. گویا دولت بعد از حذف ردیف بودجه قانون معلولان، با حذف معلولان در برنامه هفتم توسعه‌ای کشور، آخرین تیر خلاص را زده است.

حذف معلولان از چرخه حمایت به جای توانمندسازی

بهروز مرتوی، رئیس کمپین معلولان، در گفت‌وگو با «شبکه شرق» به انتقاد از اقدامات و عملکرد معلول‌سنتری در دولت فعلی تأکید می‌کند: «از همان ابتدا شاهد بوده و هستیم که دولت آقای رئیسی رویکرد مناسب و قابل دفاعی در زمینه حقوق افراد دارای معلولیت نداشته و در مورد اخیر دولت تمام حقوق افراد دارای معلولیت از سال ۶۸ در دومین برنامه توسعه‌ای کشور را در برنامه هفتم توسعه بیکاره حذف کرده و بنگاه‌ها و کارفرمایان مطابق با دو بند و ماده می‌توانند معلولان را با کمتر از میزان حداقل دستمزد استخدام و با آنها قرارداد ببندند. از سویی دیگر در تبصره‌ای آمده که دستگاه‌های حمایتی باید سالانه ۲۰ درصد از خانوارهای تحت پوشش خود را که دارای فرد در سن اشتغال و دارای توانایی کارکردن باشند و در آمد آنها در حد تأمین کفاف موضوع این ماده هستند، پس از اجرای طرح توانمندسازی از چرخه حمایت معیشتی خارج کنند».

ایین فعال حوزه معلولان می‌افزاید: «دولت به‌خوبی واقف است که سازمان بهزیستی برنامه مدون و علمی مناسبی برای توانمندسازی افراد دارای معلولیت نداشته و این تبصره می‌تواند آسیب‌ی جدی و نگران‌کننده به دنبال داشته باشد. بهزیستی با ارائه تسهیلات اشتغال و طرح‌های پیچیده ناچرا است ۲۰ درصد از جمعیت تحت پوشش را از چرخه حمایتی خارج کند. اگرچه به جمعیت تحت پوشش، برای نمونه ۱۰۰-۱۵۰ میلیون تومان به‌عنوان تسهیلات اشتغال و توانمندسازی پرداخت می‌کنند، اما این افراد با این تسهیلات توانمند نمی‌شوند و فقط چاله‌چوله‌های زندگی‌شان را با این مبلغ بر می‌کنند. اقساط سنگین بر دوش این افراد مانده، اشتغال‌زایی نشده و با نام فرینده «توانمندسازی» مشکلات جدی و دنباله‌داری گریبان افراد دارای معلولیت را گرفته است. بهزیستی هیچ طرح سازنده‌ای برای توانمندسازی در دست ندارد و فقط افراد تحت پوشش را با هر عنوانی

مساحت(مترمربع)	سطح اشغال(٪)	تعداد طبقات
تا ۷۵۰	۴۰	۳
۷۵۰ تا ۱۰۰۰	۳۵	مطابق با تعداد طبقات مجاز طبق ضوابط طرح تفصیلی(حداکثر ۴طبقه)
۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰	۳۵	مطابق با تعداد طبقات مجاز طبق ضوابط طرح تفصیلی (حداکثر ۶ و حداقل ۴ طبقه)
۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰	۳۰	مطابق با تعداد طبقات مجاز طبق ضوابط طرح تفصیلی (حداکثر ۹ و حداقل ۶ طبقه)
۲۰۰۰ و بیشتر	۳۰	تا سقف تراکم زیرپهنه طرح تفصیلی محل وقوع(حداکثر ۱۱طبقه)*

• هر گونه احداث بنای بلندمرتبه(۱۲ طبقه و بیشتر) ویا سطح اشغال بیش از ۳۰/در باغات، با ارائه طرح امکان سنجی، قابلیت رسیدگی در کمسیون ماده پنج را خواهد داشت.

او ادامه می‌دهد: وقتی کارنامه آن ۱۳ سال را نگاه می‌کنیم، نتیجه مجوزهایی که صادر شده معلوم است و کسانی که درصدد احیای آن مصوبه با مختصر تغییرات هستند، کارنامه آن ۱۳ سال در برابر چشمشان است و این اولین پرسش و ابهامی است که چرا آن اقدام آزموده‌شده‌ای را که نتیجه نداده است، دوباره امتحان می‌کنند؟ سخنگوی شورای پنجم شهر تهران با اشاره به متن این لایحه می‌گوید: در مقدمه این لایحه پیش‌فرض غلطی وجود دارد و آن اینکه به دلیل آنکه در سه سال اخیر کسی برای مجوز خانه‌باغ مراجعه نکرده و ساخت‌وساز در باغ‌ها کاهش پیدا کرده، پس این مصوبه اشتباه بوده است. مبنای این پیش‌فرض یک تفکر اشتباه است؛ اینکه باید در باغ‌ها ساخت‌وساز شود و از آنجا که مجوزهای اندکی صادر شده است، پس مصوبه خوبی نیست. در متن لایحه به مجوزهای ساخت‌وساز در جدول بند دو و سه اشاره شده که نسبت به لایحه گذشته مجوز ساخت بیشتری می‌دهد. در این جدول آمده که تا مساحت هزارو ۵۰۰ متر ۳۵ درصد و تا ۷۵۰ متر ۴۰ درصد که با این میزان بارگذاری، باقی نمی‌ماند اما نکته‌ای که در زیر جدول اشاره شده و اشکالات زیادی را ایجاد می‌کند، این است که می‌گوید هرگونه احداث بنای بلندمرتبه ۱۲ طبقه و بیشتر یا سطح اشغال بیشتر از ۳۰ درصد در باغات، با ارائه طرح امکان‌سنجی قابلیت رسیدگی در کمسیون ماده ۵ را خواهد داشت که با توجه به گرایش این کمسیون که در تهران دبیرخانه آن در شهرداری است و رئیس آن نیز شهردار تهران است، برای درآمدزایی ممکن است اجازه بیشتر به ساخت‌وسازداده شود. انگیزه اصلی پشت تمام پرونده‌های موردی که به درخواست مالکان به کمسیون ماده ۵ می‌رود، افزایش درآمد برای طرفین، چه مالک و چه شهرداری است. مالک یا می‌خواهد سطح اشغال یا ارتفاع یا هر دو را زیاد کند. این بند در لایحه اخیر راه را باز می‌گذارد تا هر مالکی که می‌خواهد در باغش ساخت‌وساز کند، بگوید تیری در تاریکی است و به کمسیون ماده ۵ هم برویم و یک پرونده در آنجا ثبت می‌کند و یک گزارش توجیهی هم می‌دهد و به آنجا می‌رود تا ببیند چانه‌زنی‌ها چقدر آنها را به نتیجه دلخواه می‌رسانند. البته نکته‌ای که خیلی مهم است، این است که مسیر تصویب این لایحه صرفا از شورای شهر نمی‌گذرد؛ می‌تواند در شورا تصویب

شود یا نشود اما باید در شورای عالی شهرسازی و معماری کشور تصویب و وارد پیوست سوم طرح جامع شود. شورای عالی شهرسازی و معماری نقش بسیار مهمی می‌تواند در بازدارندگی نسبت به این موضوع داشته باشد.

اعطا اضافه می‌کند: هرچند به گمان من شورای عالی شهرسازی و معماری چندان بازدارنده عمل نخواهد کرد. عملکرد این شورا در ماه‌های اخیر نشان داده در برابر شهرداری ضعیف عمل می‌کند و در موضع ضعف قرار دارد. زمانی شورای عالی شهرسازی و معماری جلوی اقدامات نادرست شهرداری می‌ایستاد و برخی از مصوبات ماده ۵ یا بعضی از پروانه‌ها را لغو می‌کرد؛ اما درحال حاضر بافت کلی شورای عالی شهرسازی و معماری در این موضوعات این‌گونه نیست و دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری هم توان سابق را ندارد و دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری در جلسات کمیسیون ماده پنج شرکت نمی‌کند یا احیاناً دعوت نمی‌شود و همین امر نشان می‌دهد توان اینکه جلوی یک‌سری تصمیمات غلط را بگیرند، ندارند.

سال گذشته نیز لایحه‌ای مشابه برای ساخت‌وساز در باغات تهران به شورای شهر آمد. کمسیون شهرسازی و معماری آن زمان این لایحه را متوقف و آن را در جهت تخریب باقی‌مانده باغات تهران توصیف کرد. بااین‌حال، بر اساس شنیده‌ها، لایحه جدید از حمایت برخی در شورای شهر برخوردار است و احتمال بررسی آن در صحن شورای شهر وجود دارد.

آرش میلانی، عضو سابق شورای شهر تهران، درباره تفاوت‌های لایحه جدید با لایحه سال گذشته شهرداری می‌گوید: این لایحه جدید تفاوتی با لایحه سال گذشته ندارد، تنها مقداری ویراستاری شده و جدولی را به آن اضافه کرده‌اند.

او ادامه می‌دهد: در این لایحه در مترژهای پایین سطح اشغال را افزایش داده‌اند؛ یعنی تا ۷۵۰ متر ۴۰ درصد سطح اشغال و البته تعداد طبقات کمتر است؛ یعنی حداکثر سه طبقه است و بعد به تدریج ۷۵۰ تا هزار متر و از هزار تا هزارو ۵۰۰ متر ۳۵ درصد سطح اشغال است، ولی تعداد طبقات چهارطبقه و شش‌طبقه شده است. هزارو ۵۰۰ تا دو هزار متر و همین‌طور دو هزار متر تا بیشتر سطح اشغال ۳۰ درصد شده و البته تعداد طبقات مجاز دیگر به ۹ و ۱۱ طبقه رسیده است. نکته‌ای که در این لایحه خطرناک‌تر شده، این است که اشاره شده برای ساخت‌وساز بالای ۱۱ طبقه امکان بررسی پرونده در کمسیون ماده ۵ وجود دارد. به عبارت دیگر، در صورت تصویب این جدول و به‌خصوص تبصره‌ای که برای دو هزار متر و بیشتر گذاشته شده است، آخرین سدهایی که جلوی مجوزسازی در باغات و بلندمرتبه‌سازی در باغات وجود داشت، کلاً شکسته خواهد شد و این سیل تخریب، باغات شهر را کاملاً زیر آب خواهد برد.

میلانی ادامه می‌دهد: در لایحه سال گذشته بلندمرتبه‌سازی به باغات بالای ۱۰ هزار متر محدود شده بود که در لایحه پیشنهادی آن را برای باغات دو هزار متر بیشتر گذاشتند، یعنی امکان بلندمرتبه‌سازی را با توجه به مجوزی که کمسیون ماده ۵ می‌تواند بدهد، در مساحت‌های کوچک‌تر به دو هزار متر کاهش دادند.

او درباره نگرانی که از ساخت‌وساز در زمین‌های زراعی وجود داشت نیز می‌گوید: در لایحه جدید هم همان نگرانی‌ها وجود دارد و تغییری ایجاد نشده است و همچنان این دغدغه وجود دارد که اراضی کشاورزی شهر به زیر ساخت‌وساز برود. طرح ملی مسکن نیز عامل محرکه‌ای است که تغییر کاربری در این زمین‌ها انجام شود و مولدسازی هم به کمک داستان بیاید و برخی از این اراضی مزاد تشخیص داده شود و از کانال مولدسازی نیز تغییر کاربری‌های بیشتری رخ بدهد.

• ۱۳۹۸

برنامه‌ریزی اصولی و دقیق در زمینه مسائل و مشکلات معلولان، با درپیش گرفتن سیاست «تفرقه بینداز و حکومت کن» در کنترل تشکل، شبکه و انجمن‌های افراد دارای معلولیت موفق عمل کرده است.». پرداخت مبالغی در ازای شرکت‌نکردن معلولان در تجمعات، شایعه همکاری مدیر کمپین معلولان با شبکه‌های معاند و ایجاد دودستگی و جددستگی میان معلولان و مواردی از این دست، از جمله اقداماتی است که برای خنثی‌سازی مطالبه‌گری معلولان انجام شده است. درحالی‌که سازمان بهزیستی متولی امور معلولان است و باید هزینه بودجه و تمرکزش را روی کاستن از مشکلات جمعیت تحت پوشش صرف کند، او در ادامه با انتقاد از عملکرد انجمن‌ها در حمایت از معلولان ادامه داد: «انجمن‌های حمایتی برای ماندن در جایگاه و صندلی مدیریتی و به‌خطرنفتادن تمهیدات و بودجه حمایتی‌شان از دولت، تنها به هواداری از سازمان بهزیستی می‌پردازند و با دوری از رویکرد انتقادی و مطالبه‌گری در زمینه معضلات و مشکلات روزافزون معلولان، تنها با حضور در جلسات و پشت میز صحبت می‌کنند و در نهایت خروجی و عملکرد قابل قبولی هم در پایان سال مالی ندارند. این کاستی در عملکرد انجمن و تشکل‌های فعال در حوزه معلولان، به افراد دارای معلولیت آسیب زده است و خروجی آن را در وضعیت معاش آنها می‌بینیم».

جای خالی «اتحاد» میان انجمن‌های معلولیت

مدیر کمپین معلولان با اشاره به اینکه صدمات و آسیب خنثی‌بودن انجمن‌ها به مطالبه‌گری معلولان در برابر بی‌توجهی دولت به امور معلولان بسیار بسیار بیشتر است، ادامه می‌دهد: «دولت، مجلس، قوه قضائیه و حتی افکار عمومی وقتی با حضور ۳۰،۲۰ نفر از افراد دارای معلولیت در تجمعات روبه‌رو می‌شوند، متوجه حساسیت مسئله و بحران‌های پیش‌بین‌شده معلولان نمی‌شوند. اما اگر در این جریان، تشکله‌ها و انجمن‌ها نیز از رویکرد مستقل معلولان حمایت کنند، طومار سراسری راه بیندازند و مطالبه‌گری گسترده داشته باشند، صدای حق‌خواهی به گوش حاکمیت رسیده و مشکلات معیشتی به اولین و اصلی‌ترین دغدغه معلولان تبدیل نمی‌شود. اما متأسفانه منفعت‌طلبی گروهی و شخصی اجازه نداده است انجمن‌ها متحد شوند».

اعمال سیاست سراسری به معلول سبزی

«مرتوی» در پاسخ به این پرسش که چرا اقدامات حوزه معلولان

با کاستی و انتقاد روزافزون مواجه بوده و چرا خبرهای این حوزه همیشه تلخ است، می‌گوید: «متأسفانه مشکلات نگرشی در تفک جامعه به معلولان نمود زیادی داشته است. مسئولان ما با رویکرد منفی در حوزه معلولان و با اعمال سیاست‌های معلول‌سنتری فعالیت کرده و این بی‌توجهی و بی‌برنامگی در دولت فعلی به حد اعلای خود رسیده است. واقعیت این است که کلیت حمایت از معلولان در دولت قبل پیشرفت خوبی داشت؛ افراد مطالبه‌گر با تجمع‌های اعتراضی، مشکلاتشان را به صورت رودرو مطرح می‌کردند و در سال حداقل یک یا دو بار موفق به دیدن «نوبخت»، معاون رئیس جمهور می‌رفتند که در این دیدارها گفتاشیش خوبی مثل ایجاد ردیف بودجه برای قانون حمایت از حقوق معلولان و اختصاص بودجه هر چند کم برای اجرای قانون معلولان و مهم‌تر از همه سرعت توجه به مطالبات و حقوق معلولان، از جمله اتفاقات مؤثر در زمینه معلولیت بود».

بی‌اعتنایی مسئولان ایرانی به کنوانسیون بین‌المللی حقوق معلولان

او به این سؤال که افراد دارای معلولیت در کشورهای دیگر هم برای عمل به قوانین مصوب در حوزه معلولیت و مشکلات معیشتی تجمع و اعتراض می‌کنند، پاسخ می‌دهد: «تنها در افغانستان شاهد چنین اتفاقاتی هستیم اما در کشورهای توسعه‌یافته اروپایی و آمریکایی با داشتن تشکل‌های قوی، شاهد چنین تجمع و مطالبه‌گری از سوی معلولان نیستیم. چراکه یکی از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی در هر کشور رعایت حقوق و احترام به قوانین بالادستی در حوزه اقشار آسیب‌پذیر یا در معرض آسیب در جامعه است. آمریکا اگرچه به کنوانسیون بین‌المللی حقوق افراد دارای معلولیت نپیوسته اما مفاد این کنوانسیون را در عمل اجرا می‌کند. این در حالی است که ایران از سال ۲۰۰۶ به کنوانسیون پیوسته اما در طول این ۱۷ سال هیچ اقدامی در راستای آن انجام نداده است».

تجمع چندین سازمان با وجود شرایط جسمانی سخت

جمعی از افراد دارای معلولیت روز گذشته (یکشنبه هفتم خرداد ۱۴۰۲) در تجمعی چندین ساعته نسبت به عدم توجه دولت به معلولان در برنامه توسعه هفتم مقابل سازمان برنامه و بودجه و مجلس شورای اسلامی اعتراض کردند. این تجمع برای بسیاری از معلولان حاضر به دلیل وضعیت جسمانی، ویلچرنشینی... بسیار دشوار بوده بااین‌حال برای مطرح‌کردن مشکلات، چالش‌های روزافزون و مشارکت در جریان مطالبه‌گری این دشواری را به جان می‌خرند. آنها بعد از چندین ساعت انتظار و تجمع موفق به دیدار با «اسماعیلی»، نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی و بن‌بپی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان شده و این دو نماینده در این زمینه که مجلس از ابزارهای نظارتی قوی برخوردار نیست تا در حوزه نظارت کاستی‌هایی وجود دارد، مسائلی را مطرح کرده و قول پیگیری مطالبات معلولان در زمینه برنامه توسعه هفتم را دادند. همچنین نتیجه تجمع معلولان در سازمان برنامه‌وبودجه تنها به ملاقات و مذاکره با مسئول امور سلامت این سازمان منجر شد که وعده‌هایی برای حذف موارد نگران‌کننده برای معلولان در برنامه توسعه هفتم در نسخه اصلی داده شد. به گزارش «شبکه شرق»، یکی از مهم‌ترین خواسته معلولان اجرای ماده ۲۷ قانون حمایت از معلولان بوده که دولت براساس این ماده مکلف است کمک‌هزینه معیشت افراد دارای معلولیت بسیار شدید یا شدید فاقد شغل و درآمد را به میزان حداقل دستمزد سالانه تعیین و اعتبارات لازم را در قوانین بودجه سننواتی کشور منظور کند که انتقاد و اعتراض فعالان حوزه معلولان را گرفته است. مشکلات جدی و دنباله‌داری گریبان افراد نیز بدون نتیجه باقی ماند.